

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И
НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ – НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**

**И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
О ДРЖАВНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ У 2023. ГОДИНИ**

Нови Сад, март 2025. године

У В О Д

Законом о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине („Службени гласник РС”, бр. 99/09, 67/12 – Одлука УС РС, 18/20 – други закон и 111/21 - други закон), чланом 78. Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина) поверена је надлежност образовања испитних комисија и организације полагања државних стручних испита, у складу с прописима којима је регулисана ова област, за запослене на територији АП Војводине.

Чланом 37. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ” бр. 34/14, 54/14 – други пропис, 37/16, 29/17, 24/19, 66/20 и 38/21), у оквиру делокруга рада Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат), прописана је надлежност обављања послова државне управе који су законом поверени АП Војводини, а у вези су с државним стручним испитом.

Секретаријат – као покрајински орган надлежан за послове управе – једном годишње или по потреби информисе Покрајинску владу о организованим и обављеним испитима у протеклој години, након чега се информација доставља Министарству државне управе и локалне самоуправе, из чије је надлежности поверено обављање ових послова.

Информација о државном стручном испиту у 2023. години настала је на основу података из евиденција које се воде о овом испиту и обухвата податке о броју кандидата, приказ квалификационе структуре, као и сумиране резултате са испита.

ДРЖАВНИ СТРУЧНИ ИСПИТ – ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Уредбом о државном стручном испиту („Службени гласник РС”, број 86/19, 28/21 – исправка и 48/23), која се примењује од 01. јануара 2021. године са изменама које су ступиле на снагу 16. јуна 2023. године, утврђени су програм и начин полагања државног стручног испита у државним органима, а њене одредбе се примењују на имаоца јавних овлашћења у вршењу поверених послова државне управе који се односе на државни стручни испит.

Уредбом је предвиђено да државни стручни испит могу полагати следећа лица:

- државни службеник који је засновао радни однос на неодређено време, ако нема положен државни стручни испит, односно други испит који је у складу са законом прописан као изузетак од полагања државног стручног испита;
- лице које је на пробном раду;
- приправник у државном органу,

- државни службеник који је премештен на радно место разврстано у најниже звање са стеченим додатним образовањем,
- лица са којима је, у складу са законом, закључен уговор о стручном оспособљавању без накнаде, ради стручног оспособљавања, односно стицања радног искуства и услова за полагање државног стручног испита,
- друга лица заинтересована за рад на пословима за које је услов положен државни стручни испит, а која су се оспособила за самосталан рад у струци, односно самостално обављање послова и имају стечено радно искуство у струци у трајању које је услов за полагање државног стручног испита у степену стручне спреме, односно образовања односног лица,
- службеници који су дужни да положе државни стручни испит у складу са законом који уређује права и дужности из радног односа запослених у органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе и
- лица која немају положен државни стручни испит, а пријавила су се на јавни конкурс за попуњавање положаја у државном органу у складу са прописима о државним службеницима, односно за попуњавање положаја у аутономној покрајини, јединици локалне самоуправе и граду Београду, у складу са прописима о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Прописани су и изузеци од обавезности полагања државног стручног испита. Испит нису дужни да полажу они државни службеници у судовима, јавним тужилаштвима и Републичком јавном правобранилаштву који су обавезни да полажу правосудни испит, као ни они државни службеници у осталим државним органима који су положили правосудни испит.

Програмом полагања државног стручног испита, који је саставни део Уредбе о државном стручном испиту, предвиђено је да полагање обухвата усмену проверу познавања важећих прописа којима су уређене области из испитних предмета.

Испитни предмети за кандидате са високим образовањем јесу: Уставно уређење, Систем државне управе, Управни поступак и управни спор, Канцеларијско пословање, Радно законодавство и Основи система Европске уније.

Испитни предмети за кандидате са средњим образовањем јесу: Уставно уређење и основи система државне управе, Управни поступак, Канцеларијско пословање, Основи радног законодавства и Основи система Европске уније.

Током 2023. године, испити су организовани једном или више пута у току месеца. Захтев за полагање државног стручног испита подносили су органи државне управе, односно други органи или организације у којима су кандидати запослени, као и сами кандидати. Поводом сваког захтева за полагање државног стручног испита, водио се управни поступак.

Покрајински секретар решењем је одлучивао о сваком захтеву за полагање испита, а кандидатима је благовремено достављано обавештење о датуму, месту, времену полагања испита, као и о висини трошкова полагања испита.

Кандидатима који желе да испит полажу на неком од језика националних мањина, који су у службеној употреби у АП Војводини, на њихов захтев, ово право омогућено је ангажовањем преводаца из Одељења за преводачке послове Секретаријата, а на захтев кандидата који положи испит, до ступања на снагу Уредбе о државном стручном испиту, издавала су се и двојезичка уверење о положеном државном стручном испиту.¹

У Секретаријату се у регистрима води прописана службена евиденција за сваког кандидата који је полагао државни стручни испит.

Након ступања на снагу Уредбе о државном стручном испиту („Службени гласник РС”, број 86/19, 28/21 – исправка и 48/23), због форме прописаног образаца, кандидатима који су положили државни стручни испит уверења су издата на основу члана 29. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС” бр. 18/16, аутентично тумачење - 95/18 и 2/23 - одлука УС) и службене евиденције Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице о положеним државним стручним испитима.

1.1. Државни стручни испит за кандидате са средњим образовањем

Током 2023. године, државни стручни испит полагало је укупно 150 кандидата са средњим образовањем, пред Испитном комисијом за полагање државног стручног испита за кандидате са средњим образовањем, коју је формирао покрајински секретар, решењем број: 128-02-68/2021 од 19. фебруара 2022. године, решењем о измени решења о образовању испитне комисије за полагање државног стручног испита за кандидате са средњим образовањем број: 128-02-68/2021 од 25. маја 2022. године и решењем о измени решења о образовању испитне комисије за полагање државног стручног испита за кандидате са средњим образовањем број: 128-02-68/2021 од 03. јула 2023. године.

Структура кандидата, према томе у ком органу су запослени, дата је у следећој табели.

Ред.бр.	ПРЕМА ОРГАНУ У КОМ ЈЕ КАНДИДАТ ЗАПОСЛЕН	БРОЈ КАНДИДАТА
1.	републички органи управе и посебне организације ²	31
2.	покрајински органи управе, организације и службе	4
3.	органи локалне самоуправе	30
4.	судови	65
5.	остало	20
УКУПНО		150

¹ Двојезичко уверење исписује се на српском језику, ћирилицом, као и на једном од језика и писама мањинских националних заједница, који су у службеној употреби у органима управе АП Војводине (мађарски, словачки, румунски, русински и хрватски језик).

² Кандидати запослени у подручним јединицама републичких органа управе, органима у саставу републичког органа управе и посебним организацијама (Министарство финансија – Пореска управа; Министарство правде – КПЗ; Дирекција за робне резерве; управни окрузи; Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање запослених; Републички геодетски завод; Завод за здравствено осигурање).

Испити су одржани у девет испитних рокова, у просторијама Покрајинске владе.

Од 150 кандидата који су полагали испит у извештајном периоду, државни стручни испит из првог пута положило је 136 кандидата, а на поправни испит упућено је 14 кандидата.

Када је у питању полна структура, 104 кандидата биле су жене, а 46 кандидата мушкарци.

Полагање испита одвијало се на српском језику, а један кандидат је поднео захтев за полагање испита на мађарском језику.

Кандидатима који су положили испит у току 2023. године издато је укупно 147 уверења о положеном државном стручном испиту на основу члана 29. Закона о општем управном поступку.

1.2. Државни стручни испит за кандидате с високим образовањем

Током 2023. године, државни стручни испит полагало је укупно 348 кандидата са високим образовањем, пред Испитном комисијом за полагање државног стручног испита за кандидате са високим образовањем, коју је формирао покрајински секретар, решењем број: 128-02-69/2021 од 19. фебруара 2021. године, решењем број: 128-02-265/2021 од 08. децембра 2021. године, решењем број: 128-02-20/2022 од дана 03. марта 2022. год. и решењем о измени решења о образовању испитне комисије за полагање државног стручног испита за кандидате са високим образовањем број: 128-02-20/2022 од 13. септембра 2022. године.

Структура кандидата, према томе у ком органу су запослени, дата је у следећој табели.

Ред. бр.	ПРЕМА ОРГАНУ У КОМ ЈЕ КАНДИДАТ ЗАПОСЛЕН	број кандидата
1.	републички органи управе и посебне организације ³	58
2.	покрајински органи управе, организације и службе	66
3.	органи локалне самоуправе	160
4.	судови	7
5.	предузећа, установе и организације као имаоци јавних овлашћења	21
6.	остало ⁴	36
Укупно		348

³ Кандидати запослени у подручним јединицама републичких органа управе, органима у саставу републичког органа управе и посебним организацијама (Министарство финансија – Пореска управа; Министарство правде–КПЗ; Дирекција за робне резерве; управни окрузи; Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање запослених; Републички геодетски завод; Завод за здравствено осигурање).

⁴ Под категоријом „остало“, сврстана су лица заинтересована за рад на пословима за чије обављање је потребан положен државни стручни испит, уз услов да имају најмање једну годину радног искуства у струци.

Испити су одржани у 13 испитних рокова, у просторијама Покрајинске владе.

Од укупно 348 кандидата који су полагали испит, на полагање поправног испита упућено је 25 кандидата.

Када је у питању полна структура кандидата, од 348 кандидата, 226 кандидата биле су жене, а 122 кандидата – мушкарци.

Полагање испита одвијало се на српском језику, а три кандидата су поднела захтев за полагање испита на мађарском језику.

Током 2023. године, издато је 348 уверења о положеном државном стручном испиту за кандидате с високим образовањем, на основу члана 29. Закона о општем управном поступку.

1.3. Државни стручни испит (упоредна анализа 2011 – 2023. година)

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

Према упоредној анализи података из протеклих година, може се закључити да је након 2011. године, када је забележен раст броја кандидата за 74%, дошло до смањења броја кандидата који полажу испит са средњим образовањем. Током 2017. године дошло је до повећања броја кандидата и то за 125% али се након тога углавном наставља тенденција смањеног броја кандидата који полажу.

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
укупно кандидата	308	274	251	96	111	68	153	90	114	150	93	96	150
у односу на претходну годину (%)	+74%	-11%	-9%	-61%	+15%	-47%	+125%	-41%	+26%	+32%	-14%	+3%	+56%

Од 2012. године почиње тенденција смањивања броја кандидата (за 11%), која је настављена у 2013. години (за 9%) и 2014. години (за 61%). У 2015. години, број кандидата повећава се за 15% у поређењу с претходном годином, док је у 2016. години знатно мање кандидата, за чак 47%. Последње значајно повећање броја кандидата забележено је 2017. године, за 125% више него претходне године, док је током 2018. године забележен пад броја кандидата за 41%. Током 2019. године, забележен је пораст броја кандидата за 26% више него претходне године, као и 2020. године, када је број

кандидата увећан за 32%, али је у току 2021. године забележен пад броја кандидата за 14% а у 2022. години мање повећање за 3% и у 2023. години повећање од 56%.

ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ

Током 2011. године, број кандидата смањено се за 3% у односу на претходну годину, да би се тај број повећао у 2012. години (за 60%) и у 2013. години (за 15%).

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
укупно кандидата	387	619	709	528	499	410	728	331	398	349	300	254	348
у односу на претходну годину (%)	-3%	+60 %	+15 %	-25%	-5%	-15%	+77%	-54%	+20%	-12%	-38%	-18 %	+37%

У наредне три године, започиње тенденција смањења броја кандидата: у 2014. години – за 25%, у 2015. години – за 5%, док је у 2016. години било 15% мање кандидата. У извештајном периоду за 2017. годину, забележено је знатно повећање броја кандидата у поређењу с претходном годином (за чак 77%), док је током 2018. године забележен пад броја кандидата за 54%. Током 2019. године, забележен је пораст броја кандидата за 20% више него претходне године, 2020. године – смањење за 12%, а 2021. године смањење за 38%. Тренд смањења се наставио и током 2022. године за 18% док је током 2023. године дошло до повећања од 37%.

ЗАВРШНЕ КОНСТАТАЦИЈЕ

1. Државни стручни испит у 2023. години, полагало је укупно 498 кандидата – 150 кандидата са средњим образовањем и 348 кандидата с високим образовањем. За спровођење испита образована је једна испитна комисија за полагање државног стручног испита за кандидате са средњим образовањем и једна за кандидате с високим образовањем.
2. Испити, организовани и спроведени у 2023. години, имали су јавни карактер, обезбеђено је поштовање права на службену употребу језика и писама, права припадника националних мањина да користе свој језик у поступку пред органом, те права на издавање двојезичких уверења и уверења која су издата у складу са чланом 29. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС” бр. 18/16, аутентично тумачење - 95/18 и 2/23 - одлука УС).